

en el detall i en el conjunt, els fets que demostren la necessitat política de no negligir cap col·laboració, tant si pot significar una crítica, una afirmació, un assentiment o un punt de vista nou, abans de realitzar un acte de govern sanitari, ja que és aquesta tònica la que més s'adapta al sentiment liberal i democràtic de la República, i a tots els que la volem en la seva essència vitalitzadora i per damunt dels partits, ens interessa demostrar que allò que es faci, fora d'aquesta línia de conducta i tenint un abast singularment personalista ha d'ésser inferior en els seus resultats definitius.

En el nostre parlament de l'any 1932 teníem interès en donar relleu a les primeres dificultats amb què havia de topar el carro de la sanitat catalana. I no era la més petita la de triar bé els que havien de menar-lo, ja portant les regnes, ja col·laborant en més modestos quefers. A Catalunya no teníem gaires professionals sanitaris de primera categoria lliures per a dedicar-se tot seguit a la nova tasca, ja que tots els càrrecs havien estat ocupats per l'Estat que fins aleshores no havia cuidat massa d'aquest problema. A Madrid, per l'obra admirable del Professor Pittaluga, l'Escola Nacional de Sanitat anava cercant la fórmula de crear uns funcionaris de sanitat competents i sensibles a les responsabilitats que crea la defensa de la salut pública. El moment no semblava propici a usar d'aquell personal. Però tampoc no era viable la idea de fer a Catalunya una Escola de Sanitat perfecta. Un camí s'obria com una esperança que podia conduir a una felicitat solució: que l'Escola de Sanitat fos orientada més amb la idea d'una funció que no pas d'un edifici. Que es distribuïssin els estudis dels escolars fent-los practicar allí on en homes i en material trobessin majors seguretats i facilitats. I així com per a fer pràctiques de paludisme es traslladaven una temporada al Centre sanitari de Naval-moral de la Mata, per a estudiar higiene industrial, orientació professional, lluita antituberculosa, etc., fos Barcelona el centre d'aquests estudis, ja que aquí, millor que en cap altra banda, podien adquirir-los perfectament. Així es donaven facilitats als catalans que volguessin especialitzar-se en sanitat i es trencava una mica el caràcter centralitzador de l'Escola. Vull dir, però, que al meu concepte, el que interessa és que el sanitari conegui a fons i senti la seva especialitat en suficient intensitat per a posar el seu exercici per damunt dels interessos de tot altre ordre, i això ho farà, en aquest cas, amb independència de la terra que l'ha vist néixer. I al bon sentit catalanista interessa més cercar els millors elements, siguin on siguin, que puguin omplir de bon sentit una determinada obra, que no pas inferioritzar-la perquè hom s'imposi una limitació en les persones que han de dur-la a termini.

Malauradament la sanitat ha estat i és encara un camp obert del qual entren i surten les més variades persones sense que els calgui fer grans esforços. Molts metges que no s'atrevirien a intervenir un malalt quirúrgic amb tot i que el seu títol els autoritza plenament, no dubten en invocar el dret que aquest mateix títol els dona per a intervenir tècnicament en uns quefers sanitaris que mai no han practicat, ni perfeccionat, ni sentit. Professió de camp obert, pocs tresors podrà guardar mentre resti fàcil a tots els desigs. La base de la seva purificació l'ha de constituir el primer nucli de sanitaris, que no facin més que sanitat, que coneguin a fons els seus deures i que puguin tenir el valor moral necessari per a posar un límit al camp i una porta que afini els mereixements dels qui vulguin entrar-hi.

Catalunya no ha trobat encara la fórmula, per a la formació professional dels que han de servir-la a través de la seva sanitat, i per això és difícil lluitar contra els que veuen la possibilitat que sigui la sanitat la que els serveixi a ells. No l'ha trobat per a fer dels metges rurals uns col·laboradors útils convertint-los en inspectors municipals de sanitat, ja que els cursos que en diferents circumstàncies han tingut lloc i dels que ens avergonyim d'haver col·laborat, han servit de ben poca cosa als que avui poden presentar un títol o un certificat d'estudis que els autoritza com a capacitats per a les tasques sanitàries. No s'ha solucionat la formació de les Visitadores d'Higiene, encara que en aquests moments l'Escola d'Infermeres de la Generalitat en col·laboració amb la d'Assistència Social ha organitzat uns cursos amb aquesta orientació dels quals, però, no han sortit encara les primeres visitadores, éssent aventurat saber si la seva formació serà perfecta tot i que cal esperar molt dels elements directius d'aquestes escoles.

Des de la Universitat, la càtedra d'Higiene que dirigeix el Dr. Salvat ha fet meritíssims esforços per a constituir una disciplina sanitària d'especialització. Tenim la seguretat que l'intent no ha estat coronat per l'èxit ja que la base per a que aquests estudis es cursin durant el temps i en la intensitat necessària, ha d'ésser que s'estableixi la necessitat dels mateixos per als càrrecs sanitaris, i que es sistematitzin i subvencionin suficientment.

Quan l'any 1932 aventuràvem el criteri que calia preparar amb tota cura el personal tècnic que hagi d'ocupar els diferents llocs de la nostra sanitat i posàvem això com a necessitat més urgent, se'ns argumentava en contra que la sanitat catalana no podia esperar dos o tres anys per a tenir persones degudament capacitades. N'han passat quatre que, amb tot i les circumstàncies que han intercorregut, haurien pogut ben bé aprofitar-se en aquesta tasca. Avui hem avançat molt poc per aquest camí